

Høgskolen i Telemark

Fakultet for allmennvitenskapelige fag

EKSAMEN

I

5104 REGNSKAP OG BUDSJETTERING I OFFENTLIG SEKTOR

FREDAG 16. MAI 2014

Tid:	4 timer (09.00-13.00)
Målform:	Bokmål
Sidetall:	Forside + 5 + 6 sider/3 stk. vedlegg med hhv. innføringsark og kladd
Hjelpemiddel:	Lovsamlinger, særtrykk av lover, forskrifter og standarder (alle med vedlegg) Revisors håndbok og Kommunerevisors håndbok Hjelpemiddelhefte Kalkulator (iht. Høgskolens eksamensreglement)
Merknader:	Finner du det nødvendig å gjøre noen forutsetninger for å besvare enkelte spørsmål, bes disse presisert
Vedlegg:	Tre stk. Alle skal fylles ut for å svare på gitte spørsmål, og leveres dermed inn sammen med annen besvarelse. «Kladderarkene» skal ikke leveres inn
Info.:	Lykke til! Sensuren finner du på StudentWeb – trolig i begynnelsen av uke 22

Oppgave 1 (27,5 %)

Regnskapssjefen i Tåke kommune presenterer følgende utdrag fra økonomisk oversikt drift for 2013, slik det så ut *før* nødvendige strykninger måtte foretas.

	Foreløpig R-2013	B-2013
Netto driftsresultat	-735	-2 390
Bruk av tidl. års regnskapsmessige mindreforbruk	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-350	-550
Bruk av bundne driftsfond	-225	-250
Sum bruk av avsetninger	-575	-800
Overført til investeringsregnskapet (-budsjettet)	1 250	1 650
Dekning av tidl. års regnskapsmessige merforbruk	1 170	1 170
Avsetninger til disposisjonsfond	350	150
Avsetninger til bundne driftsfond	280	220
Sum avsetninger	3 050	3 190
Regnskapsmessig merforbruk (+)/mindreforbruk (-)	1 740	0

Du får oppgitt at momskompensasjonen fra investeringsutgifter utgjorde 1.200 i 2013, mens ingenting av budsjettert overføring fra drift til investering var fastsatt av eller delegert til noen underordnede organer å anvende. *Svar på alle spørsmålene i denne oppgaven ved å fylle ut vedlagte skjema 1.*

- Vis hvordan du ville ha avsluttet driftsregnskapet for 2013.
- Beregn effekten mot egenkapitalens fondsdelt av de endelige tallene i driftsregnskap 2013 ifølge avslutningsforslaget ditt.
- Tenk deg – bare i dette spørsmålet, det var slik at 370 av den budsjetterte overføringen fra drift til investering var delegert til sektorutvalget for oppvekst og kultur å disponere.¹ Hva ville bunntlinjen i driftsregnskapet vist da? *Her er det ment at du bare kort skal resonnerer/komme deg fram til svaret.*

Foreløpig investeringsregnskap for 2013 framgår av følgende oppstilling/utdrag:

	Foreløpig R-2013	B-2013
Sum inntekter	-4 240	-4 100
Sum utgifter	11 270	12 340
Kjøp av aksjer og andeler	250	250
Dekning av tidligere års udekket	100	100
Avsetninger til ubundne investeringsfond	560	260
Avsetninger til bundne investeringsfond	1 500	0
Sum finansieringstransaksjoner	2 410	610
Finansieringsbehov:	9 440	8 850
Bruk av lån	-6 500	-6 650
Salg av aksjer og andeler	-170	-100
Overføringer fra driftsregnskapet (-budsjettet)	-1 250	-1 650
Bruk av ubundne investeringsfond	-150	-450
Bruk av bundne fond	-800	0
Sum finansiering	-8 870	-8 850
Udekket/udisponert (+/-)	570	0

¹ Du kan forutsette at ingenting av disponeringsfullmakten på 370 hadde tilknytning til noen midler fra momskompensasjon på investeringsutgifter.

- d) Vis hvordan du ville ha avsluttet investeringsregnskapet for 2013. *Tips: Ta bl.a. høyde for endring i overføring fra drift, siden denne posten ble påvirket ved avslutning av driftsregnskapet i a).*
- e) Beregn effekten mot egenkapitalens fondsdelt ifølge forslaget ditt til endelig investeringsregnskap.
- f) Vis hvordan du nå enkelt kan beregne endringen i arbeidskapital i 2013. *Beholdningen av ubrukte lånemidler økte med 150.*

Oppgave 2 (27,5 %)

Tåke kommune (fra oppgave 1) hadde for første gang på mange år pådratt seg et regnskapsmessig merforbruk i driftsregnskapet for 2012. Ved behandlingen av årsregnskapet vedtok kommunestyret at merforbruket fra 2012 (på 1.170) fullt ut skulle forsøkes dekket inn i 2013.

- a) Er det grunn til å tro at Tåke kommer til å bli meldt inn i ROBEK i år etter at fylkesmannen gjøres kjent med kommunens endelige regnskap for 2013?

Se for deg at rådmannen i Tåke kommune nylig har lagt fram en økonomioppfølgingssak etter 1. tertial i år. Det foreslås der en del budsjettendringer. Rådmannen ber kommunestyret om å vedta følgende endringer i driftsbudsjettet for 2014: (Om enkelte av endringene er knyttet til bestemte ramme-/budsjettansvarsområder, framgår av den siste kolonnen. RO står for rammeområde.)

1	Oppjustering av budsjettanslaget for summen av rammetilskuddet og ordinær skatt på inntekt og formue	800	
2	Nedjustert inntektsanslag for foreldrebetaling ved Tåke kommunale barnehage	50	RO 2
3	Økt ramme for tilskudd til frivillige lag og foreninger	100	RO 5
4	Redusert utbytteanslag (siden det heleide, kommunale Tåke Kraft AS ikke fikk et like sterkt årsresultat/utbyttegrunnlag som lagt til grunn i fjor høst)	125	
5	Redusert anslag for rentekostnader	200	
6	Økt støtte til turistinformasjonen	25	RO 5
7	Økt tilskudd til driften av det kommunalt eide Tåke Kulturanlegg AS	170	RO 5
8	Generell styrking av nettorammen for Tåke barne- og ungdomsskole	240	RO 3
9	Redusert avsetning til disposisjonsfond	160	
10	Økt bevilgning til vedlikehold av veier	280	RO 6
11	Generell reduksjon av nettorammen for ramme-/budsjettansvarsområdet «rådmann, stab og fellestjenester»	60	RO 1
12	Nedjustert anslag for eiendomsskatteinntektene	150	
13	Budsjettert inndekning tilsvarende halvparten av manglende inndekning av merforbruket fra 2012 i 2013-regnskapet	450	
14	Nedjustering av anslaget for kommunens utgifter til kommunal medfinansiering (KMF) i samhandlingsreformen	370	RO 4

- b) Beskriv kort hva du forstår med et system for nettoramme-praksis (istedenfor et regime som har bruttobudsjettering) mot de enkelte ansvarsområdene.
- c) Sett opp en "budsjettendringsoversikt" (m/ finansieringsbehov og finansiering) som får fram at driftsbudsjettet for 2014 er i balanse også etter disse endringene. Alternativt spesifiserer du endringene (med aktuelt fortegn) bare i én kolonne. **NB!** Det er tilstrekkelig bare å oppgi aktuelt moment/nummer til den enkelte endring, og ikke tilhørende tekst.

- d) Hvordan påvirket budsjettendringene summen på linje 21 Til fordeling drift i budsjettskjema 1A? *Få her gjerne også fram at dette beløpet samtidig er lik effekten av endringene i budsjettskjema 1B (dvs. effekt på summen i skjema 1B). Svar ved å fylle ut vedlagte skjema 2.*

Du får oppgitt at budsjettendringene i sum økte budsjettert netto driftsresultat med 290.

- e) Vis på en enkel måte at du også kommer fram til denne endringen ved å regne «nedenfra og opp», dvs. når du baserer deg bare på de endringene som påvirket poster/linjer i «bolken» under netto driftsresultatet.
- f) Hvordan ble budsjettert brutto driftsresultat påvirket? *Tips: Ta utgangspunkt i den oppgitte endringen i netto driftsresultat, og regn deg «oppover» på en måte ved også å ta høyde for aktuelle «budsjettlinjer» mellom brutto og netto driftsresultat som har blitt påvirket.*

Oppgave 3 (30 %)

Like før regnskapsansvarlig i Skodde kommune kunne sette endelig sluttstrek og avlegge årsregnskap 2013, gjensto bl.a. registrering av disse momentene:

Moment ("hendelse")	Beløp
1 Momskompensasjon for 6. termin som ikke har blitt godskrevet ennå; fordelt med 120 i mva.komp. fra driftsutgifter og 300 i mva.komp. fra investeringsutgifter (der det for sistnevnte også skal registreres et beløp som ivaretar pliktig tilbakeføring med en gitt prosentdel til investeringsregnskapet)	420
2 Avskrivninger knyttet til nyanskaffelser og investeringer i 2013	535
3 Ekstra avdragsbetaling medio desember (midler trukket på kommunens ordinære bankkonto) finansiert av særskilte inntekter fra salg av en nedlagt kommunal skole*	400
4 Salg av tomteareal til boligformål (bokført verdi på 440) gjennomført i november 2013, men der selve faktureringen først skjedde i begynnelsen av februar 2014	490
5 Rammetilskudd fra staten, termin 10 («november-terminen»)	880
6 Bruk av lån til finansiering av utgifter til ombygging og opprusting av kommunens sykehjem i 2013 (der investeringsutgiftene har blitt ført tidligere)	515
7 Tilbakeføring/reversering av avsetning til et ubundet investeringsfond	150
8 Korrigering for at det ved en feil var ført 16 istedenfor 61 i påløpte rentekostnader for perioden 01.10-31.12.13 på et av kommunens innlån	45
9 Beregnet netto pensjonskostnad (inkl. arbeidsgiveravgift) for 2013 som ifølge oppgave fra livselskapet er lavere enn utgiftene til pensjonspremie (inkl. AGA) belastet gjennom året	330
10 Reversering av nedskrevet verdi på et større kommunalt næringsareal	850
11 Bilag fra entreprenør for utført arbeid i nov. og des. 2013 på investeringsprosjekt "Nye Skodde rensanlegg"***	315
12 Uttak fra kommunens bankkonto medio desember 2013 til kjøp av aksjer (som skal klassifiseres som finansielt anleggsmiddel) i et næringsutviklingsselskap	200

*) Både salgsinntektene og «nullstillingen» av balanseført verdi på skolen er her registrert tidligere.

**): Investering innenfor avgiftsområdet, slik at det automatisk er fradrag for inngående mva. og dermed ingen momskompensasjon. 315 er oppgitt ekskl. mva., lik det beløpet som her skal utgiftsføres og aktiveres.

Svar på alle spørsmålene i denne oppgaven ved å fylle ut vedlagte skjema 3.

- Registrér alle de 12 momentene og summér hver kolonne for vesentlig enklere å kunne besvare påfølgende spørsmål.
- Hvor mye større eller mindre ble kommunens netto driftsresultat?
- Hvor stor var effekten (positiv eller negativ) mot bunnlinjen i driftsregnskapet?
- Hvor stor var effekten (positiv eller negativ) mot bunnlinjen i investeringsregnskapet?
- Hvor mye større eller mindre ble saldoen på kapitalkonto? *Sett også gjerne prøve på svaret ved å vise at du kommer fram til samme endring når du baserer deg på en grunnleggende sammenheng i kommuneregnskapet.*
- Hvordan ville kommunens netto driftsresultat blitt påvirket hvis det heller hadde vært et negativt premieavvik på 330 som skulle registreres (og alle de andre momentene uendret, dvs. som oppgitt i oversikten)?

Oppgave 4 (15 %)

Se for deg et statlig tilsyn, etablert 1.1.2011, med slike bevilgninger og regnskapstall på postene 45 Større nyanskaffelser og 01 Driftsutgifter i perioden 2011-13:

	Kan overføres	
	45-posten	01-posten
Bevilget 2011	5 000	15 000
Regnskap	1 500	14 100
Bevilget 2012	6 000	16 000
Regnskap	2 000	16 200
Bevilget 2013	3 000	18 000
Regnskap	1 000	18 150

- Vis hvor mye som kunne overføres til 2014 på post 45. *Se bort fra at det eventuelt også hadde blitt omdisponert/tilført noen midler fra post 01 Driftsutgifter.*
- Vis hvor mye som kunne overføres til 2014 på post 01.

Tenk deg at tilsynet også hadde inntekter. Merinntektene, dvs. regnskapsførte inntekter sammenlignet med budsjetterte, utgjorde 150 i 2011, 100 i 2012 og 450 i 2013. Du kan forutsette at tilsynet kunne benytte mulighetene som ligger i pkt. 2.4 i fullmaktene til bevilgningsreglementet.

- Vis hvor mye som da kunne blitt overført til 2014 på post 01.

Staten skal i år dekke 80 % av kommunenes nettoutgifter til særlig ressurskrevende brukere (i 2013) utover 1.010.000 kr per bruker. Kommunene skal i denne ordningen sende krav for utbetaling av tilskudd/refusjon for utgifter påløpt i år t ikke så lang tid inn i år t+1. Staten utbetaler altså året etter at kommunene har bokført utgifter på aktuelle brukere. Det er derfor vanskelig for staten å anslå spesielt nøyaktig utbetalingene til ordningen på det tidspunktet statsbudsjettet for år t+1 legges fram og blir behandlet høsten år t.

- d) Hvilket stikkord vil da stå rett bak teksten på denne bevilgningen i statsbudsjettet? Tror du inntektsføringen i kommunene og utgiftsføringen i staten her periodiseres til samme år?

VEDLEGG – SKJEMA 1 (TIL EVENTUELL KLADD – LEVERES **IKKE** INN!)

KANDIDATNR: _____

Oppgave 1, a) og b)

	Endelig R-2013	Foreløpig R-2013	B-2013
Netto driftsresultat	-735	-735	-2 390
Bruk av tidl. års regnskapsmessige mindreforbruk		0	0
Bruk av disposisjonsfond		-350	-550
Bruk av bundne driftsfond		-225	-250
Sum bruk av avsetninger		-575	-800
Overført til investeringsregnskapet (-budsjettet)		1 250	1 650
Dekning av tidl. års regnskapsmessige merforbruk		1 170	1 170
Avsetninger til disposisjonsfond		350	150
Avsetninger til bundne driftsfond		280	220
Sum avsetninger		3 050	3 190
Regnskapsmessig merforbruk (+)/mindreforbruk (-)		1 740	0

Effekten mot egenkapitalens fondsdelt ifølge endelig driftsregnskap 2013 =

Oppgave 1, c)

Bunnlinjen (det regnskapsmessige resultatet) i driftsregnskapet ville da heller vært _____ fordi

Oppgave 1, d) og e)

	Endelig R-2013	Foreløpig R-2013	B-2013
Sum inntekter	-4 240	-4 240	-4 100
Sum utgifter	11 270	11 270	12 340
Kjøp av aksjer og andeler		250	250
Dekning av tidligere års udekket		100	100
Avsetninger til ubundne investeringsfond		560	260
Avsetninger til bundne investeringsfond		1 500	0
Sum finansieringstransaksjoner		2 410	610
Finansieringsbehov:		9 440	8 850
Bruk av lån		-6 500	-6 650
Salg av aksjer og andeler		-170	-100
Overføringer fra driftsregnskapet (-budsjettet)		-1 250	-1 650
Bruk av ubundne investeringsfond		-150	-450
Bruk av bundne fond		-800	0
Sum finansiering		-8 870	-8 850
Udekket/udisponert (+/-)		570	0

Effekten mot egenkapitalens fondsdelt ifølge endelig investeringsregnskap 2013 =

Oppgave 1, f)

Arbeidskapitalen endret seg slik fra IB til UB 2013:

